

با "سواره" باشتر بناسری ..

(نیازی . و)
- رانیه -

(له هاوینی سالی 1982 ، له کاتیگدا بو یارمه تی دانی میژوو نویسی کورد ماموستا - عبدالرقيب يوسف - که خه ریکی کوکردنه وهی هندی زانیاری بووم ده رباره یی چونیته تی شورشه که ی «مه لا خه لیل مه نگوری» که (له سالانی چله کان دژی پژی می دژ به که لی په زاشا ، له کوردستانی ئیران هه لگیرسا) . له ناوچه ی ناوده شت ده که رام . نه وه بوو به هوی هاویری ی نه دهب دوستم کاک (دلشادی مام قادر) هونه رمه ندی خوشخوان (عه زیزی شاروخی) م دی و ناسیم .

شاروخی جگه له وهی که گورانی بیژیکی کورده زوریش حه ز له ناشنایه تی نه دهب ده کاو ده مینکه خوی له که لدا خه ریک کردوه . له دواپی دا بوم ده رکوت که دریزی ژیان وه ندیک له هونراوه کانی شاعیری نویخوازی کورد (سواره ی ئیلخانی زاده) ی له لایه وله نیوانیان دا چهند شیعرو په خشانیکیش ، که هه ندیکیان ده سخه تی شاعیر خوی بوون . وه هه ر له سه ر داواکردنی ماموستا شاروخی ، که ناماده یی ده ربری هه موو بابه ته که م بداتی چونکه به چاپ که یاندنی له لای نه وان کاریکی ناسان نیه . منیش زورم بی خوش بوو وه ستایشی نه وه شم کرد که نه وخزمه ته که وره یی به که له پووری نه دهبی که له که مان که یاندووو نه یه یشتووو نه و که نجینه یه بفه وتی . وه به لینی

[ناشکرایه که زیندوو کردنه وه و توژینه وه له ژیان و به ره می شاعیرو زانیانی کورد کاریکی فره چاکه و .. نه و شه و نخوونی و هیلاکی به ش که یه کیک ده یکیشی له م ریبازه دا ، شایانی نه وه یه که نرخ ی بو دابنری] ..

له گوڤاری - به یان - ی ژماره (90) ی نه یلوولی 1983 وه له لاهه ره کانی (57 - 61) ، ماموستا نه سعه د نه قشبه ندی گووتاریکی بلاو کردوته وه له ژیر سه ردیبری [سواره بناسن] دا . به لی نووسه ری بابه تی ناوبراو هه ولی نه وه ی داوه که یه کیک له شاعیره مه زنه هاوچه رخنه کانی کوردستانی نه و دیومان بی بناسینی . بو نه م به سه ش کورته یه کی ژیان و دوو شیعو په خشانیکی شاعیری خستوته به ر ده می خوینه ران . له راستی دا نه م کاره ی (ماموستا نه قشبه ندی) هه ولیکی پر بابه خه و له جیگه ی خویدا یه ، به تاییه تی که تاک و نیستاشی له که لدا بی له لایه ن نووسه رو پوشتن بیره کانمانه وه زور به که می ته قه للا ی نه وه دراوه که شیعری هاوچه رخی شاعیرانی کوردستانی ئیران به دیداری خوینه رانی نیمه ناشنا بکریت ! ..

لیه ره وه (وهک پیویست) ، که مینک له باسه که دور ده که ومه وه :

نه و موشی دامنی که به ره مه کانی تریشی کویکاته وه و بوم بنیری ،
تک و منیش له دهره فه تیکدا بتوانم به چاپی بگه یه نم) .

نه وهی شایانی باسه لیژدها - شاروخی - هاویری به کی
نزیکی سواره بووه و به درپژی له گیرانه وهی بیره وهری و
یادگاره کانی دا باسی نه وی بو کردم .

جا لیژدها نه وهی مه بهستی منه نه وهی به که ماموستا
نه قشبه ندی له چند شوینیکی نووسینه که یدا که وتوته هه له وه
من له ژیر پویشانی دیوانه دهستنوو سه که دا راست کردنه وهیان
به گرنگ و پبویست ده زانم :-

● بهر له هه موو شتیک پبویسته نه وه بلیم : هه ر که خوینهر
گووتاری ناوبراو ده خوینیتیه وه یه کسه ره هست به وه ده کات که
ده بی ماموستا نه قشبه ندی دوستایه تی به کی زور نزیکی له گه ل
سواره ی شاعیردا هه بووینی ، نه وه تا له ل (58) دا نه مه به
ناشکرا دهره ده کوئی .. ده لی :

(هه رگیز نه مدی بترسی وه یا کویکاته وه له قسه کردندا ،
له بیرمه جارنیکیان له سه ر باسیکی نه ده بی له گه ل دکتور
صدیق دا که وته موجداله ... هند)

که واته بومان هه به پرسیار بگه یه : نایا بوچی ماموستا
نه قشبه ندی له و دوستایه تی به نزیکی له گه ل شاعیردا
نه یه توانیوه بزانی چ سالیک ؟ وه له چ شوینیک ؟ له دایک بووه ،
به چ نه خوشی به ک و له سالی چند کچی دوا بی کردوه ؟ ! به
تایبه تی که ماموستا ناره زوویه کی فراوانی نه ده بی هه به ، وه
پبویست بوو به حوکمی نزیکی له شاعیر نه م زانیاری یانه
بزانی که بایه خیکی گرنگیان هه بوو بو پوژنیک وه ک و نه مرو که
نه م ویستوییه تی نه و بابه ته له فه وتان بزگار بگات .
نه وه تا له لاپه ره (57) دا ده لی :

(نازانم چ سالی هاته دنیا ، به لام نه زانم که نه خوشی
زهرده نی بووه به زهردی خه زانی عومری له سالی - 53 - دا) .
پیش هه موو شتیک سواره نه خوشی زهرده نی نه بووه
وه ک و ماموستا فه رموییه تی ، به لکو هه ر له ته مه نی بیست
سالانه وه نه خوشی (سووتانه وهی گه ده - قرحه المعدة) بووه
هه ر به م نه خوشی به ش جوانه مرگ بووه !!

بو سالی له دایک بوونه که شی ، سواره له سالی (1320ی
هه تاوی - 1841 زاینی) له شماره خوراگره کی «سه قزه» له دایک

بووه له سالی 1354ی هه تاوی - 1975 زاینی) له بیمارستانی
تاران گیانی خاوینی سپاردو ته ره که یان هینا له به رزترین
شوینی گورستانی (حه مامیان) له شاری بوکان به خاکی
باپیرانیان سپارد .

نه مه و جگه له وهی ماموستا نه قشبه ندی ساله
هه تاوی به که (ویزای به هه له تومار کردنی) ی وه ک و خوی
هیشوتیه وه . که خوینه رانی نیمه و میژووی کارپیکراومان
دورن له سالژمیری (هه تاوی - شه مسی) .

● ماموستا له لاپه ره (58) دا وای دهر خستوه که گوایه کاتی
خوی سواره شیعیری (قل و هه لوی) بو خوی داناه ، و
ده شلی : زور له قل و هه لوکی (پوشکین) به تام و بون تره .
منیش ده لیم به داخه وه که ماموستا زور به هه له دا چوه
چونکه شیعیری قل وهه لوی سواره هه ره همان شیعه ره که ی
له مه ر (پوشکین) هه شاعیری به رزی نیرانی (خان له ری)
له پروسپیوه وه ری گیراوه بو فارسی و سواره ش له قالبیکی زور
جوان و خومالیانه دا له فارسی به که یه وه کردوییه تی به کوردی .

● ماموستا نه قشبه ندی له دوا به شی نووسینه که یدا شیعیری
(توده ریامی) ی سواره ی بلا و کردوته وه . که به لای منه وه به
جوانترین شیعیری هاوچه رخی سواره ی داده نیم ، له و دیوانه ی
که له لای منه .. شاعیر له م شیعه ردا وینه به کی زور قه شهنگی
واقیعی سرووشتی ژیان بهر له ژانه که ی خویمان له سه ر قه دی
ده رختی شیوازی ژیانی گشت خه لکی کلول و نازاد یخواز
مووتوربه ده کات . شاعیر له کلا و روژنه ی نازاره کانی خویه وه
له به رده م تیغی نه شته رگری بیمارستان دا ، بوودا وه چه رگ
بره کانی ژیانی کومه له که ی ههستی خاوینی داگیر ده کهن .

شیعه ره که ی سواره به زمانیکی کوردی ره وان و
دهر پیرینیکی ناسک شوینی خوی له دلی خوینه ردا ده کاته وه ،
به لام داخه که م ماموستا نه قشبه ندی وای له شیعه ره که کردوه
که کاریگری هه به بو ناتیکه یشتن له مه بهستی شاعیر . نه وه تا
زور هه له ی ووشه ی تیکه وتوه وه له وه ش ناچیت که هه موو
هه له کان هه له ی چاپ بن . به لکو هویه که به هه له راگیز کردنی
ووشه کانه یا خود نه و سه رچاوه یه ی که لی وه رگرتوهه .

وه بو نه وهی که خوینته ری هیژاش زیاتر نه م رایه ی منی
 بو روون بیته وه نه وا بو مه به سستی به راوورد کردن دهقی
 شیعره که پیش که ش ده که م :

«تو ده ریامی»

تو ده ریامی
 به پروانینی دووچاری شینی بی بنت
 به خاوینیت .. به نارامیت
 تو ده ریامی
 به شه پوولی له نجه و لارت
 به تو ده یی جار به جارت
 به شه ننگه ژنیت .. به سامیت
 تو ده شمتی نه و په ر نادیارى
 بو چول بری له بی که وتوو ..
 تا پوی شاری
 تو روح سوکی وه که خه ونی خوش .. وه که هه ناسه
 جی ناگری له توی شیعرای چه شنی تاسه
 تو تراوکه ی جار ی دیار جار ی نادیارى"
 هیوای تینویتی ریپواری
 تو شو په بی ناو شو ره کاتیکی گرمی
 له به ر نیگای تاسه باری نه ویندارا ..
 خود اهو شیو به لک و پوی که زیه ی نه رمی
 به لام نه ی کیژ ..
 نه ی چاو نه رم
 نه ی خه نجه ری توله ی بق تیژ
 نه مرو من له خه سته خانم
 نه هوو شیپارم ، نه له سه رخو
 لایه کی بیرم لای نه و گه نجه ی
 به ده می برین پیکه نی
 به ووره ی وه که پو لای له شی
 ریگای چه که ی سووری خوین و
 ده سستی په شی (.....) ته نی"
 لایه کی بیریشم لای تو

نا نه ی مه ینت .. وه که مانگه شه و
 نا .. ده ریای مه ندی چاو به خه و
 گری ناخ به رمه ده گیانم
 به نیگای ناشنای لی کوژراوان مه متاسینه
 خود زامارم به خو یی توانج
 مه مکوانینه و مه مسوتینه !!
 مه لی خوژگه ده زگیرانم
 پاله و پشتی ژیانم ..
 بمر دایه .. !
 به لام نه مرو ..
 که هه ر ساتی دلی دایکی له کوردستان هه لده قرچی
 به هه ر بو مبابی سو تینه ریک
 پیش مه رگه په ک ،
 داری چاکیک داده قرچی
 نه ی گوتبایه نیوه ی بیرم لای تویه
 مه گری و مه لی ده زگیرانت په نجه پویه
 به و زاره ی له زهرده زیزه"
 به نارامی له شیوه ی دله ندی تویه
 مه لی به س نه م گلنو گو یه
 تولات وایه من نازانم ..
 سکا لای دلدارى خوشه
 به لام نه مرو من به شیکی کوردستانم
 کیژی سه د برا کوژراوی نیشقیمانم
 تازه ماسی تاسه باری ده سستی تینووت
 ری ی نیه بو ده ریای سینم
 هیندی خوا ، خوشه ویستی
 به لام .. من کیژیکی کوردم
 چه هه ننه مه گری کینه م !

تلران
 پلیری / 1974

- (1) تراوکه : سراب
 (2) له بهر چه ند هو یه که ووشه ی ناو نه و که وانه یه م نه نووسی .
 (3) زهرده : له گو له ری موگریانی دا به زهرده خه نه ده لین .